

henvisning af arbejdere til disse foranstaltninger.

For at kunne blive beskæftiget under G.S.W. skal en arbejder mindst kunne yde en tredjedel af normal arbejdsydelse. På den anden side skal de pågældende arbejdere være erhvervshæmmede i den forstand, at der ikke — eller i hvert fald ikke for tiden — kan anvises dem normal beskæftigelse, og at de heller ikke kan henvises til uddannelsesforanstaltninger. De skal være tilmeldt arbejdsanvisningen som arbejdssøgende og skal være under 65 år.

Der ydes på foranstaltningerne lønninger, der ikke ligger væsentligt under lønningerne på det frie arbejdsmarked.

Staten giver tilskud varierende fra 90 til 75 pct. af arbejdslønnen til de erhvervshæmmede arbejdere, og i tillæg hertil giver kommunerne undertiden et yderligere tilskud til arbejdslønnen. Desuden giver staten et tilskud på 50 pct. af lønnen til virksomhedsledelsen og personalet. Det må tages i betragtning, at virksomhederne drives af kommuner (eventuelt almennyttige stiftelser), som ikke tilsigter at indtjene noget overskud ved virksomheden.

Ad spørgsmål 17.

Med hensyn til *tilskudsforhold* kan der som nævnt i bemærkningerne til lovforslagets § 5 blandt de institutioner, der har erhvervsmæssig revalidering som hovedopgave, udskilles to hovedgrupper.

(I). Til den ene hovedgruppe kan henregnes de institutioner, som modtager dækning af den væsentligste del af driftsudgifterne gennem *takstbetaling for henviste enkeltpersoner*. I et betydeligt antal tilfælde er taksten for invalideforsikrede afholdt i henhold til folkeforsikringslovens § 60 af invalideforsikringsfonden efter invalideforsikringsrettens godkendelse af hver enkelt henvisning. I et vist omfang er takstbetalingen dog også udredet af Samfundet og Hjemmet for Vanføre — og undtagelsesvis af blindeforsorgen — som statsudgift i medfør af bestemmelserne om kontrolleret familiepleje under særforborg. Takstbetaling er endvidere erlagt af sociale udvalg med hjemmel i forsorgslovens § 30, stk. 2, der giver disse adgang til i særlige tilfælde at yde hjælp til oplæring. Endelig har ulykkesforsikringen i henhold til ulykkesforsikrings-

lovens § 21, stk. 2, i visse tilfælde (foreløbig kun ved henvisning til arbejdsklinikken i Odense og revalideringsinstituttet i Ålborg) udredet en takstmæssig betaling, der har været fastsat noget lavere end den almindelige takst, idet der ikke til de for ulykkesforsikringens regning henviste elever, som modtager dagpenge fra ulykkesforsikringen, er udbetalt lommepenge. Ud over den fastsatte takst betales i visse tilfælde udgifter til underhold og befordring særskilt.

Til visse institutioner inden for denne gruppe er der ud over den takstmæssige betaling ydet mindre årlige tilskud fra anden side, således navnlig fra den kommune, hvori institutionen er beliggende.

I vedlagte oversigt (bilag 1) er, så vidt det har været muligt, givet oplysning om driftsudgifter, tilskud, betalingstakster m. v. for de her omhandlede revalideringsinstitutioner, jfr. herved også omtalen af disse i bilag 2 til forslaget, side 28-31, med yderligere oplysning om etableringsforhold m. v.

Med hensyn til taksterne bemærkes, at de som oftest er fastsat på grundlag af gennemsnitsudgifterne pr. elevdag i det senest afsluttede regnskabsår eller i forhold til et godkendt budgettal for det pågældende år. I visse tilfælde kan en efterregulering af taksten være påkrævet. En sådan overvejes for tiden med hensyn til revalideringsinstituttet i Ålborg.

Der anvises i fornødent omfang a conto-beløb af den endelige takstopgørelse.

(II). Under den anden hovedgruppe af revalideringsinstitutioner indgår de *optræningsværksteder, som modtager tilskud af beskæftigelsesmidlerne*, jfr. lov om iværksættelse af offentlige arbejder m. v. og beskæftigelse af arbejdsløse af 27. december 1958 (§ 21). Efter arbejdsministeriets praksis ydes der til disse institutioner i almindelighed et driftstilskud på 75 pct. af arbejdslønnen til de erhvervshæmmede og 50 pct. af arbejdslederens løn, dog kun indtil 75 pct. af underskuddet. Som etableringstilskud vil kunne ydes indtil 50 pct. af udgifterne til særlige installationer og maskiner. Det er herved forudsat, at værkstederne enten direkte er oprettet og drives af en kommune, eller at der ydes kommunal garanti for hel eller delvis dækning af det resterende driftsunderskud.

Om etablerings- og driftsudgifter samt til-